

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης ομιλητής στην 21η Ευρασιατική Οικονομική Διάσκεψη

/ Πεμπτούσια

Η εξέλιξη της επικοινωνίας και της διάδοσης της πληροφορίας, σε μια εποχή ραγδαίας τεχνολογικής προόδου, και η θέση της Ορθοδόξου Εκκλησίας, βρέθηκαν στο επίκεντρο της ομιλίας που πραγματοποίησε στην αγγλική γλώσσα ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, το πρωί της Πέμπτης, 12ης Απριλίου, στην 21η Ευρασιατική Οικονομική Διάσκεψη με θέμα, «Η Τεχνολογία έναντι της Πολιτικής - Πέρα από τα διλήμματα», η οποία διοργανώνεται, όπως κάθε χρόνο στην Πόλη, από το Ίδρυμα «Marmara Grubu». Παρέστησαν Αρχηγοί κρατών, Υπουργοί, πολιτικοί, επιστήμονες και οικονομικοί παράγοντες από διάφορες χώρες.

«Ο κόσμος μας σήμερα αναμφίβολα αλλάζει με γρήγορο ρυθμό. Η αιτία αυτών των εκπληκτικών αλλαγών είναι η εξέλιξη της τεχνολογίας και της βιοτεχνολογίας και η επανάσταση της πληροφορίας και των πολύπλευρων κλάδων της - ένα γεγονός που αποτελεί τη μεγαλύτερη παγκόσμια πολιτιστική επανάσταση στην ιστορία της ανθρωπότητας. Σήμερα, η τεχνολογία δεν είναι απλά μια χρήση της επιστημονικής γνώσης, αλλά μάλλον έχει γίνει το επίκεντρο της ανθρώπινης ύπαρξης - η

προοπτική στην οποία όλες οι πτυχές του πολιτισμού λαμβάνουν νόημα.».

Περιγράφοντας την σημερινή πραγματικότητα ο Οικουμενικός Πατριάρχης έκανε λόγο και για «θεοποίηση» της τεχνολογίας, η οποία αντί να είναι στην υπηρεσία του Ανθρώπου τον θέτει ουσιαστικά υπό τον άμεσο έλεγχο και την εξάρτησή της. Επεσήμανε δε ότι «τα παντοδύναμα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας δεν μεταδίδουν απλώς πληροφορίες. Διαμορφώνουν τις απόψεις μας για τη ζωή και το νόημά της, κατευθύνουν τις επιθυμίες και τις ανάγκες μας και επηρεάζουν την ιεράρχηση των αξιών μας. Κατά συνέπεια, οι παλιές παραδόσεις εξασθενούν, τα σύμβολα διαβρώνονται και η ίδια η πρόοδος καταλήγει να ταυτίζεται με την τεχνολογική πρόοδο».

«Εντέχνως, δίνεται η εντύπωση ότι το κλειδί για την επίλυση όλων των προβλημάτων βρίσκεται στην ικανότητα των υπολογιστών να αποθηκεύουν και να υπολογίζουν έναν τεράστιο όγκο πληροφοριών σε ένα ταχύτατο ρυθμό. Δυστυχώς, σε αυτό το πλαίσιο, μπορούμε εύκολα να ξεχάσουμε ότι τα μεγαλύτερα προβλήματά μας δεν είναι τεχνικής φύσης και δεν προέρχονται από έλλειψη πληροφοριών. Η βία, το έγκλημα, η πείνα και η κοινωνική αδικία, ο φανατισμός και η σύγκρουση των Πολιτισμών, δεν οφείλονται στην έλλειψη πληροφόρησης ή τεχνολογίας, ούτε μπορούν να αντιμετωπιστούν μέσω της επιστήμης των υπολογιστών. Είναι επίσης προφανές ότι η επιστημονική πρόοδος και η ανάπτυξη της τεχνολογίας δεν απαντούν στα βαθιά υπαρξιακά ζητήματα του ανθρώπου και σίγουρα δεν εξαλείφουν αυτά τα προβλήματα».

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης επισήμανε πως στο πλαίσιο αυτό, και παρά τα οφέλη της τεχνολογίας που απολαμβάνουμε, εντείνεται η ανησυχία για την απειλούμενη ελευθερία μας, τις πολύτιμες παραδόσεις που χάνονται και το φυσικό περιβάλλον που καταστρέφεται. Όπως παρατήρησε, ποτέ ο άνθρωπος δεν είχε τόσο μεγάλη γνώση και ταυτόχρονα ποτέ δεν ενήργησε τόσο καταστροφικά εναντίον του πλησίον του και της φύσης.

Υπογράμμισε ακόμη ότι «οι πιο πολύτιμες αλήθειες για τον άνθρωπο και τον τελικό του προορισμό είναι “αποθηκευμένες” μέσα στα ιερά θρησκευτικά κείμενα της ανθρωπότητας. Για τον Χριστιανισμό, ο άνθρωπος και η προστασία του από

κάθε απειλή – από όπου και αν προέρχεται – βρίσκεται στην κορυφή της κλίμακας αξιών του. Από τη χριστιανική οπτική, είναι αδύνατο να δηλώσουμε ότι η σημερινή τεράστια πρόοδος της τεχνολογίας αποτελεί «πραγματική πρόοδο», δεδομένου ότι μέσα στο πλαίσιο της το ανθρώπινο πρόσωπο και η ελευθερία του υποτιμούνται ευρέως». Υπενθύμισε δε ότι στην Εγκύκλιο της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθόδοξου Εκκλησίας, που πραγματοποιήθηκε στην Κρήτη, το 2016, σημειώνεται, μεταξύ άλλων, ότι «η επιστημονική γνώσις δεν κινητοποιεί την ηθική βούλησιν του ανθρώπου, ο οποίος, καίτοι γνωρίζει τους κινδύνους, συνεχίζει να δρα ως εάν δεν εγνώριζεν. Η απάντησις εις τα σοβαρά υπαρξιακά και ηθικά προβλήματα του ανθρώπου και εις το αιώνιον νόημα της ζωής αυτού και του κόσμου, δεν είναι δυνατόν να δοθή χωρίς μίαν πνευματικήν προσέγγισιν».

Ολοκληρώνοντας και με αφορμή το γενικότερο θέμα της Διασκέψεως ο Οικουμενικός Πατριάρχης επεσήμανε ότι «δεν υπάρχει κανένα δίλημμα, ούτε καμμία αμφιβολία όσον αφορά την ανάγκη συνεργασίας μεταξύ τεχνολογίας, πολιτικής, οικονομίας και θρησκείας, προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα που οφείλονται κυρίως στην αυτόνομη λειτουργία τους – αποκλειστικά στην βάση των δικών τους ειδικών αρχών και κριτηρίων. Όσο αυτές οι δυνάμεις συνεχίζουν να αγνοούν η μία την άλλη, δεν μπορούν ποτέ πραγματικά να ωφελήσουν την ανθρωπότητα. Όλοι πρέπει να υπηρετούν τον άνθρωπο, την ελευθερία του και την ευημερία του και να συνεργασθούν για την προστασία της αξιοπρέπειάς του.»